

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001879

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-05-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №51-ас-ВС від 23-07-2024
видача диплома доктора філософії Воробей Р.Є.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Воробей Руслан Євгенійович
- Ruslan Vorobei

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 072

Назва наукової спеціальності: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фінанси, банківська справа та страхування

Дата захисту: 26-06-2024

Спеціальність за освітою: Фінанси, банківська справа та страхування

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ7/2024 (ID 5711)

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 95, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 95, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.51.35, 06.71.07, 06.75.31

Тема дисертації:

1. Управління капіталізацією агропромислових компаній
2. Management of agro-industrial companies' capitalization

Реферат:

1. Дисертацію присвячено поглибленню теоретико-методичних засад та розробленню практичних рекомендацій щодо капіталізації агропромислових компаній. У дисертації проведено аналіз та систематизацію сутності терміну «капітал», здійснено класифікацію їх видів, досліджено еволюцію теоретичних підходів до трактування економічної категорії «капіталізація» та запропоновано власне її визначення, ми пропонуємо розглядати капіталізацію як «процес авансування ресурсів, управління ними та ефективністю роботи підприємства в рамках операційної діяльності з метою нарощування його ринкової вартості, дійсної вартості активів, конкурентоспроможності та фінансової стійкості». Систематизовано теоретико-методологічні підходи до дослідження капіталізації компаній. Ми вважаємо, що з метою нівелювання фактора сезонності діяльності агропромислових компаній при розрахунку показників, які включають такі складові як виручка або прибутковість, варто використовувати ковзні дані за останні 4 квартали або 12 місяців (trailing twelve months) на противагу використанню даних лише за 1 звітний період

(квартал). Сформульовані теоретичні напрацювання створюють наукове підґрунтя для удосконалення процесів розробки управлінських рішень з метою максимізації економічного ефекту та ринкової вартості, а також як основа досліджень подібних економічних питань та в побудові економетричних моделей. Проведено оцінку структури та вартості капіталу досліджуваних агропромислових компаній. Зроблено висновок про те, що їх вартість капіталу структурно сформована за рахунок елементів, які мають значну різницю у вартості – власний капітал, як правило, більш дорогим, ніж позиковий за рахунок показника премії за ризик країни, який знаходився є високим. Це обумовлено кредитним рейтингом країни та іншими ризиками економічного середовища для підприємницької діяльності. Встановлено, що досягнення оптимальної структури та вартості капіталу може досягатись різними шляхами, проте обов'язково при формуванні зміни структури капіталу з метою зниження середньозваженої вартості капіталу мають враховуватись інші показники, як от показники фінансової стійкості та платоспроможності. Перспектива подальших досліджень полягає в аналізі аналогічних показників інших компаній агропромислової та інших галузей економіки та врахування показників фінансової стійкості та платоспроможності при моделюванні оптимальної структури капіталу з мінімально можливою середньозваженою вартістю капіталу. Досліджено взаємозв'язок між змінами в загальній ринковій вартості досліджуваних агропромислових компаній та макроекономічними індикаторами. Було встановлено, що індекс виробництва промислової продукції та світові ціни на нафту марки Brent мають значний вплив на зміни загальної ринкової вартості досліджуваних українських агропромислових компаній. Ми вважаємо, що розуміння впливу конкретних макроекономічних факторів на зміну ринкової вартості агропромислових компаній базуючись на історичних показниках може бути корисним в процесі прийняття рішень зацікавленими сторонами щодо перерозподілу ресурсів, а також у процесі планування економічних показників державними інституціями. Проведено оцінку взаємозв'язку між внутрішніми показниками діяльності досліджуваних агропромислових компаній та змінами цін на їх акції за наступний квартал після звітного, оскільки фондовий ринок реагує на надходження інформації з певним часовим лагом після її отримання. Беручи за основу результати проведеної оцінки, на наше переконання, можна зробити висновок, що значною мірою рентабельність продажів та, менш значущою мірою, балансова вартість власного капіталу мають вплив на коливання середньої вартості акцій за наступний квартал після звітного для вибірки досліджуваних агропромислових компаній. Розуміння впливу конкретних мікроекономічних факторів на зміну вартості акцій агропромислових компаній базуючись на історичних показниках здатні допомогти в процесі прийняття рішень стейкхолдерами компаній щодо прогнозу вартості компанії та прийняття відповідних управлінських рішень щодо алокації ресурсів. Розуміння впливу конкретних детермінант на зміну курсу акцій на основі історичних даних може допомогти в процесі прийняття управлінських рішень щодо розподілу ресурсів для досягнення необхідної фінансової ефективності та рівня капіталізації в короткостроковій перспективі. Також було встановлено, що видатки загального фонду державного бюджету України та загальна економічна додана вартість досліджуваних компаній є статистично значущими для пояснення змін в їх загальній середньорічній ринковій вартості. Врахування впливу інноваційного розвитку на економічні показники можуть бути використані окремими компаніями та державними органами для планування показників та удосконалення діяльності в межах їх компетенції.

2. The dissertation is devoted to deepening theoretical and methodological principles and the development of practical recommendations for capitalization of agro-industrial companies. In the dissertation, an analysis and systematization of the essence of the term 'capital' have been conducted, including the classification of its types. The evolution of theoretical approaches to interpreting the economic category of 'capitalization' has been investigated, and a distinct definition is proposed. We suggest considering capitalization as «the process of advancing resources, managing them, and optimizing enterprise performance within operational activities aimed at increasing its market value, actual asset value, competitiveness, and financial stability». The formulated theoretical advancements provide a scientific foundation for enhancing the development of managerial decisions aimed at maximizing economic outcomes and market value. Additionally, they serve as the basis for researching similar economic inquiries and constructing econometric models. An assessment of the structure and value of

capital within the investigated agro-industrial companies has been conducted. It has been concluded that their capital value is structurally formed by elements that significantly differ in value—specifically, equity capital, which typically holds a higher cost compared to borrowed capital due to the country risk premium factor, which was observed to be high. This is attributed to the country's credit rating and other risks within the economic environment for entrepreneurial activities. It has been established that achieving an optimal structure and cost of capital can be pursued through various paths. However, when shaping changes in the capital structure to reduce the weighted average cost of capital, other indicators such as financial stability and solvency must be considered. The prospect for further research lies in analyzing similar indicators within other companies in the agro-industrial sector and other economic domains. Additionally, considering financial stability and solvency indicators when modeling an optimal capital structure with the lowest possible weighted average cost of capital. The correlation between changes in the overall market value of the studied agro-industrial companies and macroeconomic indicators has been investigated. It has been established that the industrial production index and global prices of Brent crude oil significantly influence changes in the overall market value of the researched Ukrainian agro-industrial companies. We believe that comprehending the impact of specific macroeconomic factors on changes in the market value of agro-industrial companies, based on historical indicators, can be beneficial in decision-making processes for stakeholders regarding resource reallocation. Additionally, it can aid in planning economic indicators by governmental institutions. An assessment of the correlation between internal performance indicators of the studied agro-industrial companies and changes in their stock prices for the subsequent quarter after reporting has been conducted. This is because the stock market reacts with a certain time lag after the information becomes available. Based on the results of this assessment, we believe that the sales profitability significantly influences, while the book value of equity to a lesser extent, impacts the fluctuations in the average stock price for the subsequent quarter after reporting for the sampled agro-industrial companies. Understanding the impact of specific microeconomic factors on changes in the stock value of agro-industrial companies based on historical indicators can aid stakeholders in the decision-making process regarding the forecasted company value and making appropriate managerial decisions regarding resource allocation. Considerable correlation between the stock value of the studied agro-industrial companies and specific macro- and microeconomic factors has been emphasized. It has been demonstrated that through a regression model encompassing independent variables such as GDP volume, currency exchange rates, and the profit amount per share over the last 12 months, a significant portion of the fluctuations in the stock prices of the researched agro-industrial companies can be explained. Furthermore, it was found that the expenditures of the general fund of the state budget of Ukraine and the overall economic value added by the researched companies are statistically significant in explaining changes in their overall average market value. Considering the impact of innovative development on economic indicators can be utilized by individual companies and governmental bodies for planning metrics and enhancing their activities within their scope of competence.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Воробей П. Є. Theoretical approaches to the determination of the economic categories "capital" and "capitalization". Економіка та суспільство. 2022. № 45.

- 2. Воробей Р. Є. Agro-industrial companies' capital cost and structure. Причорноморські економічні студії. 2023. № 81. С. 91-98.
- 3. Воробей Р. Є. Оптимізація структури капіталу агропромислових компаній. Агросвіт. 2023. № 18. С. 116-122.
- 4. Vorobei R. Determinants of ukrainian agro industrial companies' stock price movements. Intelektinè ekonomika. 2022. № 16.1. Pp. 24-40.
- 5. Воробей Р. Є. Теоретичні підходи до визначення поняття «капіталізація». Фінансові механізми сталого розвитку України в умовах сучасних викликів: тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених (м. Київ, НУБіП України, 18 березня 2021 року). Київ : ЦП «КОМПРИНТ», 2021. С. 259-261.
- 6. Воробей Р. Є. Методи оцінки ринкової вартості компаній. Вдосконалення фінансово-кредитного механізму забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору економіки та сільських територій : збірник тез Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Дубляни, 20 травня 2021). Дубляни, 2021. С. 61-64.
- 7. Воробей Р. Є. Динаміка структури капіталу агропромислових компаній. Аграрна політика України в умовах глобальних викликів : тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, НУБіП України, 23-24 вересня 2021 року). Київ: Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2021. С. 121-123.
- 8. Vorobei R. Assessment of ukrainian agro-industrial companies' financial stability. Ukraine, Bulgaria, EU: Economic and Social Development Trends : VI International Scientific and Practical Conference. Burgas, Bulgaria, 2022. Pp. 108-112.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Давиденко Надія Миколаївна

2. Nadiya M. Davydenko

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щур Роман Іванович
2. Shchur Roman I.

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Трусова Наталя Вікторівна
2. Natalia V. Trusova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9773-4534

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Код за ЄДРПОУ: 00493698

Місцезнаходження: проспект Богдана Хмельницького, 18, Мелітополь, Мелітопольський р-н., 72312, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальська Любов Леонідівна
2. Liubov L. Koval's'ka

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2924-9857

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Луцький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05477296

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 75, Луцьк, Луцький р-н., 43018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маргасова Вікторія Геннадіївна

2. Viktoriia H. Marhasova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8582-2158

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 95, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попело Ольга Володимирівна

2. Olha V. Popelo

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4581-5129

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 95, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Косач Ірина Анатоліївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Косач Ірина Анатоліївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лисенко Наталія Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна